

PHEAKDEYLAW.COM : LEGAL INFORMATION OF CAMBODIA

លេខ : ០២៩

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពី

បទវិន័យទូទៅសំរាប់

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ

២០០២

ផលិតជាសៀវភៅអង្គបញ្ញត្តិរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌

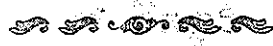

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ២៧ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពី

បទវិន័យទូទៅសំរាប់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកត/០១៩៦/០៧ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត ក្រសួងការពារជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើត និងប្រើប្រាស់គ្រឿងកសិកម្មវិយាយសនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/១១៩៧/០៥ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពី លក្ខន្តិកៈទូទៅចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ របស់ក្រសួងការពារជាតិ
- បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

អនុក្រឹត្យនេះ កំណត់បទវិន័យទូទៅ សំរាប់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ២.-

អនុក្រឹត្យនេះមានវិសាលភាព អនុវត្តចំពោះកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ គ្រប់ប្រភេទ គ្រប់ឋានានុក្រម និងគ្រប់លំដាប់ឋានន្តរស័ក្តិ ។

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវមានភក្តីភាពចំពោះ ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ និងបំពេញការងារទៅតាមឋានានុក្រម ។

ជំពូកទី ២

ឋានានុក្រម និង បទបញ្ជា

មាត្រា ៣.-

ឋានានុក្រមនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃរចនាសម្ព័ន្ធដែលបានកំណត់នូវមុខនាទីនីមួយៗ និងភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន តាមលំដាប់ឋានន្តរស័ក្តិ ។

ឋានានុក្រមរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានដូចតទៅ ៖

- ពលទាហាន
- នាយទាហានរង
- នាយទាហាន

យោធិនគ្រប់រូប ក្នុងកិច្ចបំពេញការងាររបស់ខ្លួន ត្រូវចំណេះដឹងមួយទៅមួយតាមលំដាប់ឋានានុក្រមលើកលែង តែមានច្បាប់ដោយឡែកពីនេះ ដាក់អោយប្រើប្រាស់ជាធរមាន ។

ការគោរពតាមលំដាប់នៃឋានានុក្រម មានដូចខាងក្រោម ៖

- ក្នុងករណីឋានន្តរស័ក្តិស្មើគ្នា ត្រូវគិតពីអតីតភាពនៃឋានន្តរស័ក្តិ
- ក្នុងករណីអតីតភាពនៃឋានន្តរស័ក្តិស្មើគ្នាទៀត ត្រូវគិតពីអតីតភាពនៃឋានន្តរស័ក្តិមុន ។

មាត្រា ៤.-

អ្នកដឹកនាំគ្រប់ជាន់ថ្នាក់មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការគ្រប់គ្រង ដឹកនាំ បញ្ជា សំរេចលើការងារ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ តួនាទី ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ យោធិនគ្រប់រូប ដែលបំពេញមុខងារក្នុងឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ស្តីទី ដែលថ្នាក់ដឹកនាំ បានប្រគល់សិទ្ធិអោយមានសិទ្ធិអំណាច និង ការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងមុខងាររបស់ខ្លួនដូចពេញសិទ្ធិដែរ ។

អ្នកដឹកនាំគ្រប់ជាន់ថ្នាក់អាចប្រគល់អំណាច មួយចំនួនទៅអ្នកដែលស្ថិតនៅក្រោមបញ្ជារបស់ខ្លួន បានទៅតាមការកំណត់នៃបទបញ្ជារបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ។

កម្មវិធីបង្កើនស្ថិរភាព និង ទីតាំងប្រតិបត្តិការរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ក្នុងតំបន់ប្រឆាំងនឹងកងកម្លាំងក្រហម

មាត្រា ៥.-

អង្គប្រឹក្សាប្រតិបត្តិ

បញ្ជារបស់អ្នកដឹកនាំគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ត្រូវអោយយោធិន ឬកងឯកភាពចំពោះទាំងឡាយអនុវត្តដោយ ផ្ទាល់ ដោយចំពោះ និងដោយពេញលេញ។

ក្នុងករណីអ្នកដឹកនាំនៃកងឯកភាពមួយមិនអាចបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនបាន ក្នុងស្ថានភាពណាមួយ ត្រូវចាត់តាំងអ្នកជំនួសដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ រហូតដល់ សាមីខ្លួនជាអ្នកដឹកនាំពេញសិទ្ធិ មកកាន់ ដំណែងឡើងវិញ។ អវត្តមានរបស់អ្នកដឹកនាំពេញសិទ្ធិត្រូវចុះបញ្ជាក់ក្នុងសៀវភៅ រដ្ឋបាលទុកជាកំណត់-

ហេតុ។

សាលាបញ្ជា

អ្នកដឹកនាំស្តីទី ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការសម្រេចអំពីទាំងអស់ ក្នុងអង្គភាពរបស់ខ្លួន។

បទបញ្ជាប្រតិបត្តិការ

ចំណុចទី ៣ របស់ក្របខណ្ឌប្រតិបត្តិការ

លទ្ធផលប្រតិបត្តិការ ដែលកំណត់ដោយក្របខណ្ឌប្រតិបត្តិការ

ករណីយកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់យោធិន

ស្តីពីបទបញ្ជា

បទបញ្ជាប្រតិបត្តិការ ដែលកំណត់ដោយក្របខណ្ឌប្រតិបត្តិការ

មាត្រា ៦.-

យោធិនគ្រប់រូប មានករណីយកិច្ចក្នុងនាមជានាយកបញ្ជាផង និងក្នុងនាមជាអ្នកក្រោមបង្គាប់ ចំពោះកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ។

ក្រៅពីករណីយកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ ដោយឡែកយោធិនមានកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

ក្របខណ្ឌប្រតិបត្តិការ ដែលកំណត់ដោយក្របខណ្ឌប្រតិបត្តិការ

១-ជាសមាជិកក្នុងកងទ័ព :

- គោរពបញ្ជា ដែលទទួលស្របតាមការកំណត់របស់ច្បាប់
- មានសេចក្តីឡើងត្រង់និងសេចក្តីថ្លែងប្រកបដោយកិត្តិយស
- ប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជាយោធា ទោះបីជាសាមីខ្លួនយល់ថាបទបញ្ជានោះពិបាកប្រតិបត្តិតាម

ដោយប្រការណាមួយក៏ដោយ

- រក្សាការសម្ងាត់ និងរក្សាពាក្យសម្តីជាពិសេសអំពីកិច្ចការយោធា
- ថែទាំ សំភារៈ និង បំប៉នយ៉ាងហ្មត់ចត់ របស់យោធាបានប្រគល់ ឬដាក់អោយប្រើប្រាស់

២-នៅពេលបំពេញតួនាទីក្នុងកងកភាព :

- ខិតខំប្រតិបត្តិការងារ ដោយឥតសំចៃកម្លាំងត្រប់ពេលវេលា
- ខំប្រឹងរៀនសូត្រ ដើម្បីអោយមានសមត្ថភាពក្នុងការបំពេញតួនាទី និង ដើម្បីចូលរួមលើក
តម្លៃ កងកភាពរបស់ខ្លួន
- ខំប្រឹងហ្វឹកហាត់ដើម្បីប្រសិទ្ធភាពការងារ
- និងគ្រៀមកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្តក្នុងការប្រយុទ្ធ ។

មាត្រា ៧.-

ក្នុងឋានៈជានាយ យោធិនត្រូវ :

- មានការសំរេចក្នុងការអោយបញ្ជាដោយម៉ឺងម៉ាត់ និងច្បាស់លាស់ និងតាមដានរាល់ការអនុវត្តន៍
បញ្ជាទាំងនោះ

- ទទួលខុសត្រូវចំពោះការអោយបញ្ជាទាំងឡាយ
- គោរពសិទ្ធិអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់
- ផ្តល់ព័ត៌មានសម្ងាត់ ដល់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ទាំងឡាយ ក្នុងករណីចាំបាច់
- ជូនរង្វាន់ដល់អ្នកមានស្មារតី ឬដាក់ទណ្ឌកម្មដល់អ្នកបានធ្វើខុសតាមកំរិតកំហុស នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ
មុខងាររបស់ខ្លួន

- កត់សម្គាល់ និងអោយមូលវិចារណ៍ដល់យោធិននៅក្រោមបង្គាប់ ដែលបានបំរើ ឬបំពេញមុខងារ
ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយក្រើនរំលឹកពីកំហុសរបស់យោធិនម្នាក់ៗ ដើម្បីអោយគេកែតម្រូវខ្លួន

- យកចិត្តទុកដាក់ ពិធីវិភាគរស់នៅផ្ទាល់របស់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ ហើយត្រូវរាយការណ៍ទៅ
ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចជួយដោះស្រាយ ក្នុងករណីចាំបាច់ ។

ក្នុងឋានៈជានាយអោយបញ្ជា យោធិនមិនអាចគេចផុតពីការទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តន៍បញ្ជា
ណាមួយដែលខ្លួនដាក់ចុះអោយថ្នាក់ក្រោមអនុវត្តនោះឡើយ ។

បញ្ជាទាំងឡាយត្រូវតែបញ្ជូនទៅតាមឋានានុក្រម ។ក្នុងករណីបន្ទាន់អាចធ្វើទៅតាមផ្លូវកាត់បាន
ប៉ុន្តែត្រូវជូនដំណឹងដល់ថ្នាក់កណ្តាលបន្តបន្ទាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ អោយបានជ្រាបផងដែរ ។

មាត្រា ៨.-

ការគោរពបញ្ជា គឺជាករណីយកិច្ចចម្បងរបស់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ ។

ក្នុងឋានៈជាអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ យោធិនត្រូវ៖

-អនុវត្តដោយភក្តីភាព នូវបញ្ជាដែលខ្លួនទទួល ហើយទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ចំពោះការអនុវត្តន៍
បញ្ជានោះ

-មានគំនិតវាងវៃជានិច្ច ក្នុងការអនុវត្តន៍បញ្ជានៅគ្រប់កាលៈទេសៈ

រាយការណ៍ជាចាំបាច់ក្រោយពីអនុវត្តន៍បញ្ជានីមួយៗ ។ ក្នុងករណីមិនអាចអនុវត្តបាននូវបញ្ជា
ដោយប្រការណាមួយត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនអ្នកអោយបញ្ជា ។

អ្នកក្រោមបង្គាប់មិនត្រូវអនុវត្តបញ្ជាដោយអាការៈបញ្ចោះបន្ទោកឬអនុវត្តបញ្ជាដែលមានលក្ខណៈ
ផ្ទុយពីច្បាប់សង្គ្រាម ផ្ទុយពីអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចុះហត្ថលេខា ។

អ្នកក្រោមបង្គាប់អនុវត្តមិនត្រឹមត្រូវតាមបញ្ជា ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ និងទទួលទោស
តាមច្បាប់ ។

មាត្រា ៩.

យោធិនត្រូវគោរព និងអនុវត្តរាល់បញ្ជាដោយមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ។ បញ្ជាណាដែលមានភាព
ច្បាស់ក្រឡែកផ្ទុយពីច្បាប់ ឬផ្ទុយពីអនុសញ្ញាអន្តរជាតិត្រូវហាមឃាត់ ។ ក្នុងករណីនេះអ្នកបញ្ជាក្តី
អ្នកអនុវត្តក្តី ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ ។

យោធិន ដែលមិនអនុវត្តបញ្ជា ដែលខ្លួនយល់ថាមានភាពច្បាស់ក្រឡែកផ្ទុយពីច្បាប់ ឬអនុសញ្ញា
អន្តរជាតិ ត្រូវទទួលទោសត្រឹមតែវិន័យយោធា ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើខ្លួនអនុវត្តបញ្ជាខុសច្បាប់នោះ យោធិន
នឹងទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ខ្លួនទាំងផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ១០.

ក្នុងការប្រយុទ្ធ យោធិនត្រូវ៖

-មានសេចក្តីក្លាហាន ហ៊ានប្រឈមមុខចំពោះគ្រោះថ្នាក់ និងហ៊ានធ្វើពលិកម្មគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បី
សម្រេចនូវបេសកកម្ម ដែលខ្លួនទទួល

-រិះរកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីអោយបានដល់គោលដៅកំណត់ទុក ឬកាន់កាប់ទីតាំងដែលខ្លួនបាន
ទទួលបញ្ជា

-ប្រមូលថវិកានូវអាវុធយុទ្ធភ័ណ្ឌ និងសំភារៈទាំងឡាយរបស់មិត្តរួមអាវុធដែល ពលិ រឬស ឬ
មានជីវី

-ធ្វើយ៉ាងណាកុំអោយសត្រូវចាប់ខ្លួនបាន ខិតខំរកមធ្យោបាយទៅកាន់កងឯកភាព ឬអាជ្ញាធរដែនដី ដែលនៅជិតជាងគេបំផុត ក្នុងករណីមិនអាចប្រយុទ្ធបាន និងដាច់ខ្លាំងកំទេច ។

ក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ យោធិនមិនត្រូវ៖

-បោះបង់អាវុធយុទ្ធភ័ណ្ឌ និងសំភារៈដែលនៅប្រើការកើត

-សំរុះសំរួលជាមួយសត្រូវ

-ប្រគល់ខ្លួនអោយសត្រូវ មុនពេលប្រយុទ្ធលែងកើត ឬអស់សំភារៈប្រយុទ្ធ

-ប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់សង្គ្រាម ដែលមានចែងក្នុងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា ។

មាត្រា ១១.-

យោធិនជាមេបញ្ជាការត្រូវ ៖

-ដឹកនាំការប្រយុទ្ធ និងបន្តការប្រយុទ្ធអោយបានសំរេច ឬដឹកនាំការប្រយុទ្ធរហូតដល់ដំណាក់កាលចុងក្រោយ

-ដាស់តឿន ឬលើកទឹកចិត្តក្នុងការប្រយុទ្ធគ្រប់កាលៈទេសៈ ឬក្នុងករណីចាំបាច់ អាចប្រើមធ្យោបាយបង្ខំទៀតផង

-ប្រើគ្រប់មធ្យោបាយ ដើម្បីការពារកុំអោយឯកសារសំខាន់ៗ ឬសំភារៈអាវុធយុទ្ធភ័ណ្ឌធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃសត្រូវ

-ប្រមូលផ្តុំឡើងវិញនូវកងទ័ព កងឯកភាព ចំណុះបញ្ជាការផ្សេងៗពីគ្នា ដែលត្រូវកាត់ផ្តាច់ការគ្រប់គ្រងបញ្ជាដោយសត្រូវ ដាក់ក្រោមការដឹកនាំបញ្ជារបស់បញ្ជាការថ្មីណាម្នាក់ ដែលមានលំដាប់ឋានន្តរស័ក្តិខ្ពស់ជាងគេ ។

មាត្រា ១២.-

ក្នុងករណីមេបញ្ជាការ និងមេបញ្ជាការរងទាំងអស់ត្រូវ ពលី យោធិនដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់ និងក្លាហានជាងគេត្រូវឡើងបញ្ជា ហើយបន្តការប្រយុទ្ធតទៅទៀត ។

ក្នុងករណីធ្លាក់ជាឈ្លីយសិក យោធិននៅតែស្ថិតជាយោធិនដដែល ។

ក្នុងករណីធ្លាក់ជាឈ្លីយសិក យោធិនត្រូវរកមធ្យោបាយរត់អោយរួចពីការឃុំឃាំង ដើម្បីរក

វិធីប្រយុទ្ធតបតវិញ ។ ក្នុងករណីរត់គេចខ្លួនមិនរួច ត្រូវតែប្តេជ្ញាស្ម័គ្របំបែបយ៉ាងចំពោះការតាមសង្កត់របស់សត្រូវ ដោយមិនព្រមផ្តល់ព័ត៌មានអោយសត្រូវ ហើយត្រូវមានសាមគ្គីភាពជាសិទ្ធិ រវាងមិត្តរួមអារុដព្រមទាំងជួយឧបត្ថម្ភចំពោះអ្នកដែលមានបំណងរត់គេចខ្លួន ទោះបីខ្លួនឯងមិនអាចរត់រួច ដោយជម្ងឺ ឬរបួសក៏ដោយ ។

យោធិនដែលធ្លាក់ជាឈ្លីយសិក ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវិន័យ និង គោរពបញ្ជាតាមឋានានុក្រមជាមួយ និងមិត្តរួមអារុដរបស់ខ្លួន ដែលធ្លាក់ជាឈ្លីយសិកដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៣.-

ត្រូវហាមឃាត់ដល់យោធិននូវប្រការទាំងឡាយដូចខាងក្រោម ៖

- សម្លាប់ឈ្លីយសិក
- បំផ្លាញ ឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិប្រជាពលរដ្ឋ

-ចាប់ចងមនុស្សយកទៅធ្វើជាថ្នូរ ដើម្បីផលប្រយោជន៍អ្វីមួយ ឬប្រើអំពើហិង្សាចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងពេលដែលខ្លួនបានចូលទៅកាន់កាប់ទឹកដីនៃប្រយុទ្ធពលាមួយ

-ធ្វើទោសដល់បុគ្គលទាំងឡាយ ដោយគ្មានការវិនិច្ឆ័យពីតុលាការ ។

- រំលោភបំពានលើរាងកាយអ្នកជម្ងឺ អ្នករបួស អ្នកសង់ទឹក ឈ្លីយសិក និងប្រជាពលរដ្ឋស៊ីវិល
- ធ្វើឃាត ឬធ្វើទារុណកម្មគ្រប់បែបយ៉ាង
- នែកនេយកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាកសព ឬអ្នករបួស ។

មាត្រា ១៤.-

យោធិនត្រូវថែទាំឈ្លីយសិកដែលចាប់បានតាមលក្ខណៈមនុស្សធម៌ និងគោរពសិទ្ធិក្នុងការថែរក្សាគ្រួសារធម៌ខ្មែរ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ លើកលែងតែអារុដយុទ្ធភ័ណ្ឌ ឬឯកសារយោធា ដែលចាំបាច់ត្រូវដកហូត ហើយបញ្ជូនឈ្លីយសិកទៅកន្លែងប្រមូលផ្តុំក្នុងរយៈពេលខ្លី ។

មាត្រា ១៥.-

យោធិនជាបុគ្គលិកសុខាភិបាលត្រូវថែទាំឈ្លីយសិកដែលបានចាប់បាន ។

អោយបានត្រឹមត្រូវ ។

យោងតាមការប្រកាសនេះ គណៈកម្មាធិការជាតិរដ្ឋបាលសុខភាពបានជូនដំណឹងដល់អ្នកដែលធ្លាប់ទៅចាក់វ៉ាក់សាំងនៅក្នុងបណ្តាញកម្មវិធី។

រយៈពេលផ្ទាល់ ហើយបញ្ជូនតាមឋានានុក្រម ។

ក្នុងរយៈពេល៣ខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានចុះក្នុងសៀវភៅតវ៉ានៃកងឯកភាពរបស់ខ្លួនរួចមក បើមិនមានចំណើយពីអ្នកដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ សាមីខ្លួនអាចធ្វើលិខិតតវ៉ាទៅស្ថាប័នអធិការកិច្ច ដោយភ្ជាប់នូវសំណុំរឿងរបស់ខ្លួនមកជាមួយផង ។ ក្រោយពេលដែលបានទទួលសំណុំរឿងនេះហើយ ស្ថាប័នអធិការកិច្ច ត្រូវផ្តល់យោបល់ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិដើម្បីសម្រេច ។

សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវផ្ញើទៅសាមីជនអ្នកតវ៉ាតាមរយៈស្ថាប័នអធិការកិច្ច ហើយត្រូវប៉ុះក្នុងបញ្ជីតវ៉ាកងឯកភាពនោះផង ។

យោធិនដែលតវ៉ា ដោយប្រឌិតហេតុផលមិនសមស្រប ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មធ្ងន់ថែមទៀត ។

មាត្រា ១៨.-

យោធិនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិសុំច្បាប់ឈប់សំរាករយៈពេលយូរ និងច្បាប់ឈប់សំរាកសំរាប់ចុះក្នុងគ្រួសារផ្ទាល់ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈចាំបាច់ អ្នកដឹកនាំអាចកោះហៅយោធិនទាំងនោះអោយចូលមកបំរើការងារវិញ ។

មាត្រា ១៩.-

យោធិនគ្រប់រូប ដែលបានបំរើការជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងមុខងារ មានសិទ្ធិសុំច្បាប់ឈប់សំរាក ចំនួន ៤៥ ថ្ងៃក្នុងមួយឆ្នាំតែមួយដង ឬបែងចែកជាច្រើនដង ប៉ុន្តែត្រូវមាន១ដងយ៉ាងតិច ១៥ ថ្ងៃ ។
ការគិតចំនួនថ្ងៃឈប់សំរាកត្រូវកំណត់៤ថ្ងៃក្នុងមួយខែសំរាប់យោធិនដែលមិនបានបំរើការងារពេញមួយឆ្នាំ ។

មាត្រា ២០.-

យោធិនគ្រប់រូបដែលបានមាត់អោយទៅបំពេញការងារ ឬទៅសិក្សាឯបរទេស ដែលមានរយៈពេលចាប់ពី ៦ខែ ឡើងទៅ អាចសុំច្បាប់ឈប់សំរាកបានមុនពេលបេសកកម្ម ចំនួន ១៥ថ្ងៃ ។ ច្បាប់ឈប់សំរាកនេះ មិនត្រូវលើសពី ៣០ថ្ងៃឡើយ ។

មាត្រា ២១.-

យោធិនមានសិទ្ធិសុំច្បាប់ឈប់សំរាកចុះគ្រួសារ ។

បែបបទ និងរយៈពេលឈប់សំរាកត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា ២២.-

យោងតាមការចាំបាច់នៃការងារ យោធិនអាចសុំច្បាប់ឈប់សំរាករយៈពេលខ្លីមិនអោយលើសពី

៧២ម៉ោង ។

មាត្រា ២៣.-

សិទ្ធិអនុញ្ញាតច្បាប់ឈប់សំរាកគ្រប់ប្រភេទសំរាប់យោធិន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួង

ការពារជាតិ ។

ជំពូកទី ៥

បទបញ្ជាក្នុងការចាត់តាំងការងារ

មាត្រា ២៤.-

ក្រៅពីការកិច្ចក្នុងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ យោធិនគ្រប់រូបត្រូវចូលរួមក្នុងជីវភាពសង្គម ក្នុង

កាលៈទេសៈចាំបាច់ដូចជា ការជួយប្រមូលផលប្រជាពលរដ្ឋ ការជួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងពេលមានគ្រោះ
មហន្តរាយ ការជួយកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងជួយណែនាំប្រជាពលរដ្ឋតាមភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្តក្រុង
។ល។

ការចូលរួមក្នុងជីវភាពនេះត្រូវបានទទួលការចាត់តាំងពីកងឯកភាពអោយបានទាន់ពេលវេលា ។

មាត្រា ២៥.-

យោធិនគ្រប់រូបអាចដើរហើរពាសពេញយោធភូមិ ដែលខ្លួនកំពុងនៅបំពេញការងារ ក្នុងករណី

ចេញក្រៅយោធភូមិ យោធិនត្រូវសុំច្បាប់អនុញ្ញាតពីថ្នាក់លើ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈចាំបាច់ សេរីភាពដើរហើររបស់យោធិន អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។

យោធិន ដែលស្ថិតក្នុងនាវា នៃកងទ័ពជើងទឹកអាចចាកចេញពីនាវាបានតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលកំណត់ដោយបទបញ្ជារបស់មេបញ្ជាការនៃកងទ័ពជើងទឹក ។

យោធិនគ្រប់រូប ត្រូវបានចាត់ទុកថា " បំពេញភារកិច្ច " ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋ :

- ក្នុងពេលធ្វើដំណើរក្នុងបរិវេណយោធា

- ក្នុងពេលធ្វើដំណើរក្នុងផ្លូវធម្មតា ចន្លោះទីកន្លែងដែលយោធិនធ្វើសកម្មភាព និងទីកន្លែងដែល

អនុញ្ញាតអោយឈប់សំរាក ឬក្នុងចន្លោះទីកន្លែងធ្វើការងារ និងទីកន្លែងស្នាក់នៅ ។

មាត្រា ២៦.-

យោធិននៅក្នុងសាលា ឬក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺន ត្រូវប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់សាលា ឬមជ្ឈមណ្ឌលនោះ ។

អ្នកដឹកនាំអាចតម្រូវដល់យោធិនដែលតាំងទីលំនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រ ដែលបានកំណត់ ឬនៅក្នុងលំនៅឋានដែលជាកម្មសិទ្ធិយោធា ។

យោធិនដែលមានតាំងទីលំនៅក្នុងបរិវេណយោធា ត្រូវគោរពបទបញ្ជាដែលបានចែងទុក សំដៅធានាសន្តិសុខ អនាម័យ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងការសំរាកស្នាក់នៅ ។

មាត្រា ២៧.-

យោធិនគ្រប់រូបក្នុងពេលបំពេញការងារ ត្រូវស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានតាមការកំណត់ជាចាំបាច់ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ មេបញ្ជាការអាចអនុញ្ញាត ឬមានបទបញ្ជាអោយស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានស៊ីវិលក្នុងពេលបំពេញការងារ ។

បទបញ្ជាទាំងឡាយដែលផ្ទុយពីបទបញ្ជានេះ អាចអនុញ្ញាតបានដោយមានសេចក្តីសម្រេចពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ឬតាមមន្ត្រីរបស់អគ្គមេបញ្ជាការ ។

ឯកសណ្ឋាននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យមួយដោយឡែក ។

យោធិនគ្រប់រូបមិនត្រូវ :

- ស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានយោធាក្នុងពេលបំពេញការងារស៊ីវិល ក្នុងពេលចូលរួមប្រជុំទាំងឡាយ ជាសាធារណៈ ឬឯកជន ដែលមានលក្ខណៈជាន់យោបាយ ឬបោះឆ្នោតក្នុងសមាគម ឬ សហជីព ។

បើសិនជាមានបញ្ហាសេសស្ទះ អាចប្រកាសអោយប្រើតាមបញ្ជារបស់មេបញ្ជាការកងឯកភាព ដោយ

ចាំបាច់ក្នុងកិច្ចបំរើការងារ

- ធ្វើដំណើរដោយគ្មានម្ចាស់ នៅក្រៅបរិវេណអាគារ និងល្ងក់ដៃក្នុងហោប៉ៅខោ ឬអាវ ។ ក៏ប៉ុន្តែ

ពេលធ្វើដំណើរក្នុងអាគារ អាចមិនពាក់មួកបាន ។

ការត្រួតពិនិត្យឯកសណ្ឋាន គឺជាការទទួលខុសត្រូវជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នៃឋានានុក្រម ។

នៅក្រៅប្រទេស ឯកសណ្ឋានអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់បាន សំរាប់យោធិនទាំងឡាយណាដែល :

- បំរើការក្នុងបេសកកម្មទូត ឬចាត់តាំងជាសមាជិកក្នុងបេសកកម្មបច្ចេកទេស
- មានបេសកកម្មផ្លូវការ និងរៀនសូត្រនៅឯបរទេស
- សំចៃឆ្លងកាត់រវាងប្រទេសនានា ក្នុងឋានៈជាគណៈប្រតិភូយោធា ដើម្បីទៅកាន់ប្រទេស

ណាមួយផ្សេងទៀត ។

យោធិនទាំងឡាយដែលស្នាក់នៅឯបរទេស ហើយត្រូវចូលរួមក្នុងពិធីជាផ្លូវការ ឬជាឯកជនអាច

ស្លៀកពាក់ជាឯកសណ្ឋានយោធាបាន ក្នុងករណីមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រី ឬមានការព្រមព្រៀង ពីស្ថាន

តំណាងទូត នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៨.-

យោធិនគ្រប់រូប អាចស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានស៊ីវិលបាននៅក្រោយពេលបំរើការងារ និងក្រៅបន្ទាយ

យោធា លើកលែងតែក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះ ដែលមិនអាចអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់បាន ។

អាចអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់ស៊ីវិល ក្នុងការសហការអនុវត្តការងារទាំងឡាយ ដែលបានទទួល

បន្ទុកជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងបេសកកម្មខ្លះ ។

ប្រភេទមុខងាររបស់យោធិនគ្រប់រូប ដែលអាចអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់ស៊ីវិលបានត្រូវសំរេច

ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ឬដោយអគ្គមេបញ្ជាការ ។

ក្នុងលក្ខណៈពិសេស ការអនុញ្ញាតអោយស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានស៊ីវិលក្នុងម៉ោងធ្វើការ ត្រូវកំណត់

ដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងសមស្របតាមការណែនាំរបស់ថ្នាក់លើ ។

ក្រៅម៉ោងធ្វើការ យោធិនទាំងឡាយណា ដែលរស់នៅក្នុងបរិវេណយោធា អាចអនុញ្ញាតអោយ

ស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋានស៊ីវិលបាននៅពេលធ្វើដំណើរចេញ ឬចូលមកកាន់កន្លែងវិញ ។

សំលៀកបំពាក់ស៊ីវិលដែលយោធិនស្លៀកពាក់ ត្រូវអោយមានភាពថ្លៃថ្នូរសមរម្យ ។ ហាមស្លៀក

ពាក់លាយឡំឯកសណ្ឋានយោធាផង ស៊ីវិលផង ឬពាក់កណ្តាលស៊ីវិល ពាក់កណ្តាលយោធា ។

យោធិនត្រូវប្រជាសិស្សក្នុងសាលាបឋមវិញ បើកាលណាចង់ស្លៀកពាក់ស៊ីវិលក្នុងពេលចេញក្រៅ
សាលាត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីនាយកសាលា តាមការណែនាំពីថ្នាក់លើ ។

មាត្រា ២៩.-

ការកាត់សក់ ការទុកក្រចកដៃ ត្រូវធ្វើអោយបានត្រឹមត្រូវតាមកូដអនាម័យ សមនិងឯកសណ្ឋាន
ព្រមទាំងសំភារៈបរិក្ខារប្រើប្រាស់ពិសេសផ្សេងទៀត ។ ដូច្នេះចាំបាច់តម្រូវអោយមានការកំរិតប្រវែងសក់ ។

ទ្រង់ទ្រាយសក់ ត្រូវអោយស្របទៅនឹងទ្រង់ទ្រាយក្បាល និងស្ថានភាពសក់របស់បុគ្គលម្នាក់ៗ
ដើម្បីអោយងាយស្រួលក្នុងការសំអាត និងការសម្អាតសំអាង ព្រមទាំងអោយមានលក្ខណៈសមរម្យនៅ

ពេលពាក់មួក និងជៀសវាងការមានស្នាមមួកលើសក់ នៅពេលដោះមួកចេញ ។ ដូច្នេះសក់ត្រូវកាត់អោយ
បានជ័ររល ហើយខ្លី ឯជើងសក់ខាងក្រោយ ត្រូវអោយនៅចន្លោះចុងស្លឹកត្រចៀកក្រោម និងកអាវ ។

ចំណែកជើងសក់សង្វាង ត្រូវអោយបានស្ទើរហើយត្រង់ មិនត្រូវទុកជើងក្រោមអោយហួសពីពាក់កណ្តាល
ស្លឹកត្រចៀក ។

យោធិននារីអាចអនុញ្ញាតអោយទុកសក់វែងត្រឹម ប្រសាសមរម្យតាមរង្វង់មួក ដែលត្រូវពាក់ ។
ចំពោះពលទាហាន នាយទាហានរង សិស្សនាយទាហានសកម្ម ត្រូវទុកសក់ ២ ស.ម ។

ចំពោះនាយទាហានចាប់ពីថ្នាក់អនុសេនីយ៍ឡើង ការទុកសក់ត្រូវអោយបានសមរម្យ ។

ចំពោះពលទាហាន នាយទាហានរង និងនាយទាហាន មិនអនុញ្ញាតអោយទុកពុកមាត់ដាច់ខាត
លើកលែងតែមានច្បាប់អនុញ្ញាតពិសេស ពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ឬពីអគ្គមេបញ្ជាការនៃកងយោធព-

លខេមរភូមិន្ទ ។

យោធិនទាំងពីរភេទ មិនអនុញ្ញាតអោយទុកក្រចកដៃវែងបានទេ លើកលែងតែយោធិននារី
សិល្បៈ ។

សិល្បៈ ។

សិល្បៈ ។

សិល្បៈ ។

មាត្រា ៣០.-

ការគំនាប់គឺជាកាតព្វកិច្ច ដែលយោធិនម្នាក់ៗត្រូវធ្វើការវិក័ច និងជាការបង្ហាញបញ្ជាក់នូវការគួរសមរបស់យោធិនដែលស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន ។ យោធិនក្នុងពេលបំរើការងារត្រូវគំនាប់ដល់យោធិនទាំងឡាយណាដែលមានឋានានុរស័ក្តិ ឬតួនាទីធំជាងខ្លួន ។ ការគំនាប់នេះគឺជាកាតព្វកិច្ច ដែលយោធិនម្នាក់ៗត្រូវធ្វើដើម្បីសំដែងការវិក័ច និងការគួរសមរបស់ខ្លួនដែលស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន ។ ការគំនាប់នេះអាចអនុវត្តពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃ ព្រឹក ល្ងាច ។

ការគោរពព្រះមហាក្សត្រ និងព្រះសង្ឃ ត្រូវបានចែងលំអិតនៅក្នុងលំហាត់របៀបដោយឡែក ។ យោធិនកាលបើធ្វើដំណើរទៅជួបប្រទះពិធីគោរពទង់ជាតិ ឬទង់កងឯកភាពក្នុងពិធីបុណ្យ ឬហែរក្សន្តឬទង់កងឯកភាពបរទេស ត្រូវឈប់ឈរផ្ដើមគំនាប់ដោយបែរមុខអោយចំទង់ ។ ប្រសិនបើជួបប្រទះនាវាចំបាំង ដែលមានទង់ជាតិសញ្ញាសំគាល់ ក៏ត្រូវធ្វើការវិក័ចដូចគ្នាដែរ ។ ក្នុងពេលចូលរួមពិធីបុណ្យដោយមានការគោរពទង់ជាតិ ឬគ្រាន់តែមានការប្រគុំ ឬចាក់បទភ្លេងជាតិ យោធិនត្រូវក្រោកឈរឬឈរច្រង ហើយគំនាប់លុះត្រាតែចប់បទភ្លេង ទើបសំរាក ឬបន្តដំណើរទៅមុខទៀត ។ គ្រប់ពេលវេលា និងគ្រប់ទីកន្លែង យោធិនណាដែលត្រូវកោះហៅដោយនាយទាហាន ឬនាយទាហានរង ដែលមានឋានានុរស័ក្តិខ្ពស់ជាង ត្រូវប្រញាប់ប្រញាល់រត់ទៅរកដោយឈរផ្ដើមគំនាប់ រីឯយោធិន ដែលត្រូវបានគេគំនាប់ក៏ត្រូវទទួលការគំនាប់វិញដោយសមរម្យ ។

យោធិនក្នុងកងរាជអាវុធបាតុ ពេលបំរើពេលមុខងារជាភ្នាក់ងារកម្លាំងសាធារណៈ អាចគំនាប់បានប្រសិនបើគ្មានការជាប់រវល់ក្នុងការបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣១.-

បើមានថ្នាក់ខ្ពស់សេនីយ៍ណាម្នាក់ ចូលទៅក្នុងកន្លែងធ្វើការណាមួយ យោធិនដែលបានក្រឡេកឃើញមុនគេ ត្រូវស្រែកបញ្ជាថា " តាមកន្លែងរៀងខ្លួន គោរព " បើថ្នាក់វរសេនីយ៍ចូលទៅត្រូវស្រែកបញ្ជាថា " តាមកន្លែង គោរព " បើកាលណាអនុសេនីយ៍វិញ ត្រូវស្រែកបញ្ជាថា " គោរព " បើនាយទាហានរងចុះក្រោម ត្រូវស្រែកបញ្ជាថា " ប្រុង " ។

ចំពោះអ្នកទាំងឡាយនៅក្នុងបន្ទប់ ត្រូវប្រញាប់ក្រោកឈរច្រងយ៉ាងស្ងាត់ស្ងៀម និងស្ងាហប់រហូតដល់មានបញ្ជាអោយសំរាក ទើបអាចសំរាកបាន ។ ពេលនាយទាហាន នាយទាហានរងទាំងនោះ

ចេញទៅវិញ យោធិនដែលមានឋានន្តរស័ក្តិធំជាងគេ ឬអ្នកប្រចាំការ ឬគ្រូបង្រៀនក្នុងបន្ទប់នោះ ត្រូវស្រែកបញ្ជាថា "ប្រុង" ទោះថ្នាក់ណាក៏ដោយ។ ប្រសិនបើឧត្តមសេនីយ៍ នាយទាហាន នាយទាហានរង មានគោលបំណងចង់ទុកពេលអោយបុគ្គលិក ឬសិស្សបន្តការងាររបស់គេ ត្រូវអោយដំណឹងជាមុនតាមយោធិនណាម្នាក់ ដែលនៅធ្វើការក្នុងបន្ទប់នោះ ដោយមិនបាច់ស្រែកបញ្ជាអ្វីទាំងអស់ ពេលដែលខ្លួនចូល និងចេញពីបន្ទប់នោះ ជាពិសេសក្នុងទីបញ្ជាការប្រតិបត្តិការសឹក។

ម្យ៉ាងទៀតបើនៅក្នុងបន្ទប់រៀន ឬក្នុងការិយាល័យ ឬទីលានដែលយោធិនកំពុងស្ថិតនៅជួបជុំគ្នា នោះ ក្នុងករណីមាននាយទាហាន ឬនាយទាហានរងណាម្នាក់ដើរចូលមក តែមានឋានន្តរស័ក្តិតូចជាង នាយទាហាន នាយទាហានរង ដែលស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងធ្វើការ យោធិនដ៏ទៃទៀតមិនត្រូវស្រែកបញ្ជា អោយគោរពដាច់ខាត។ ផ្ទុយទៅវិញបើនាយទាហាន នាយទាហានរង ដើរចូលមកនោះមានមុខងារជា មេបញ្ជាការផ្ទាល់ និងមានឋានន្តរស័ក្តិស្មើគ្នា យោធិននៅទីនោះ ត្រូវតែស្រែកបញ្ជាអោយគោរពដាច់ ខាត។

ក្នុងករណីលើទីលាន ប្រសិនបើយោធិនមួយក្រុមឈរ ឬអង្គុយក៏ដោយ ពេលអ្នកមានបណ្តាស័ក្តិ ដើរចូលមក យោធិនដែលឃើញមុនគេត្រូវក្រោកឈរ ហើយស្រែកបញ្ជាថា "ប្រុង" ទោះបីអ្នកដើរ មកជាមុនក៏ដោយ ចូលមក នោះជាថ្នាក់ឧត្តមសេនីយ៍ក៏ដោយ។

មាត្រា ៣២.-

យោធិនគ្រប់រូប ត្រូវធ្វើការគំនាប់ដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលមានមុខដំណែង និងឋានន្តរស័ក្តិ ខ្ពស់ជាង។

ចំពោះនាយទាហានបរទេសណា ដែលមានឋានន្តរស័ក្តិខ្ពស់ជាង យោធិននៃកងយោធពលខេមរ- ភូមិន្ទ ត្រូវធ្វើការគោរពដល់ជនបរទេសនោះ។

មាត្រា ៣៣.-

យោធិនគ្រប់រូបក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្ម ទស្សនកិច្ចក្នុងកងឯកភាពណាមួយ ត្រូវបង្ហាញខ្លួន និង លិខិតបញ្ជាបេសកកម្មដល់មេបញ្ជាការកងឯកភាព ឬអ្នកតំណាងជាចាំបាច់។

u

មាត្រា ៣៤.-

ជាទូទៅក្នុងកន្លែងស្នាក់នៅរបស់យោធាមានជាអាទិ៍ ក្នុងបរិវេណ អាគារ ឬយន្តហោះយោធា ឬនាវា ត្រូវហាមឃាត់ ៖

- ការលេងល្បែងស៊ីសងគ្រប់ប្រភេទ
- ការនាំចូលដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាតនូវគ្រឿងពុល វត្ថុឆាប់រនេះ ឬគ្រឿងផ្ទុះ
- ការនាំចូលទស្សនាវដ្តី កាសែត សៀវភៅ ឬការផ្សព្វផ្សាយ ដែលនាំអោយប៉ះពាល់ដល់សីលធម៌ និងវិន័យយោធា ។

មាត្រា ៣៥.-

យោធិនត្រូវរក្សាការសំងាត់យោធា និងមិនត្រូវធ្វើអោយឯកសារយោធាបាត់បង់ ឬធ្លាក់ដល់ដៃអ្នកដទៃ ។

ការប្រើប្រាស់ប្រដាប់ថតរូប ថតភាពយន្ត ឬថតសំលេង ព្រមទាំងប៊ុស្តិ៍វីឌីយ៉ូផ្សាយសម្លេងទាំងឡាយ ការផ្សព្វផ្សាយ ការលក់ហ្វីលរូបថត ខ្សែអាត់សំលេង នៅក្នុងបរិវេណយោធា អាគារយោធា លើនាវាយោធា និងលើយន្តហោះយោធា ក្នុងពេលប្រតិបត្តិការ ឬបេសកកម្មយោធាចាំបាច់ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីមេបញ្ជាការ ។

មាត្រា ៣៦.-

នាយទាហាន ឬនាយទាហានរង ក្នុងពេលចូលរួមបញ្ចេញដល់យោធិនទាំងឡាយដែលកាន់អាវុធ ឬក្នុងពេលត្រូវអនុវត្តបេសកកម្មពិសេស ចាំបាច់ត្រូវមានអាវុធជាប់នៅនឹងខ្លួន ។

អាវុធទាំងឡាយ ត្រូវប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងឯកសណ្ឋានយោធា ក៏ប៉ុន្តែជូនកាលអាចប្រើជាមួយនឹងឯកសណ្ឋានស៊ីវិលបាន បើកាលណាមានការអនុញ្ញាត ឬណែនាំ ពិសេសពីមេបញ្ជាការ ។

ការកាន់អាវុធ និងការប្រើប្រាស់អាវុធផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពី អាជ្ញាធរយោធាមានសមត្ថកិច្ច ។

ជំពូកទី ៦

រង្វាន់

មាត្រា ៣៧.-

យោធិនគ្រប់រូបដែលបំរើការងារ មានសិទ្ធិទទួលរង្វាន់ដូចគ្នា ។ រង្វាន់អាចផ្តល់ជូនចំពោះយោធិនម្នាក់ៗ ក្រុម ឬកងឯកភាព ។ ការជូនរង្វាន់ត្រូវផ្អែកលើលក្ខណៈសម្បត្តិដូចខាងក្រោម ៖

- ជាយោធិនគំរូក្នុងការងារ
- មានស្មារតីស្មោះត្រង់ មានសេចក្តីក្លាហាន
- ហ៊ានបូជាជីវិតចំពោះប្រយោជន៍រួម ចំពោះប្រទេសជាតិ ។

មាត្រា ៣៨.-

រង្វាន់ត្រូវបានចែកចេញជាពីរប្រភេទ គឺរង្វាន់ក្នុងកិច្ចការពិសេស និងរង្វាន់ក្នុងកិច្ចការធម្មតា ។ រង្វាន់ទាំងអស់ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជី និងចុះក្នុងសៀវភៅសិក្ខាភារិករបស់យោធិនម្នាក់ៗ ។

គ្រឿងឥស្សរិយយស ត្រូវបានផ្តល់ដល់យោធិនដើម្បីទទួលស្គាល់ស្មារតីក្នុងការប្រយុទ្ធ មានគុណបំណាច់ខ្ពស់ក្នុងកិច្ចការប្រគល់អោយ ។

ប្រកាសនីយប័ត្រ និងផ្អាកសញ្ញាគ្រឿងឥស្សរិយយស អាចផ្តល់អោយតាមរយៈមេបញ្ជាការដើម្បីសំគាល់គុណសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ឬសមត្ថភាពក្នុងការប្រយុទ្ធ ។ មេបញ្ជាការកងយោធពលខេមរភូមិន្ទអាចផ្តល់រង្វាន់ផ្សេងៗដើម្បីលើកទឹកចិត្តចំពោះលទ្ធផល ដែលបានទទួលក្នុងឱកាសប្រកួតប្រជែង ប្រឈមប្រណាំងផ្សេងៗដូចជាលេងកីឡា សិល្បៈ ។ល។ លើកទឹកចិត្តដល់ការប្រឹងប្រែងចំពោះយោធិនណា ដែលខំធ្វើការងារ អោយមានប្រសិទ្ធភាពលឿនលឿន រីកចំរើនក្នុងការងារ និងសំភារៈផ្សេងៗក្នុងកងទ័ព ។

មេបញ្ជាការទាំងឡាយ ដែលមានសិទ្ធិអនុញ្ញាតច្បាប់ អាចផ្តល់ច្បាប់បន្ថែមបានជារង្វាន់ចំនួន ០៥ ថ្ងៃក្នុង ១ ឆ្នាំ ដល់យុទ្ធជនលើករណី ដែលត្រូវបានច្បាប់ឈប់សំរាកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៨ ។

ពលទោ និងនារីកទោទាំងឡាយ ដែលបានបំពេញមុខងារល្អ ហើយមានការចេះដឹងខាងវិជ្ជាយោធា ត្រូវបានទទួលការតែងតាំងពីមេបញ្ជាការ ជាថ្នាក់ពលឯក ឬនារីកឯក ដោយមិនគិតពីរយៈពេល ដែលបានចូលបំរើក្នុងកងទ័ពឡើយ ។

មាត្រា ៣៩.-

អាជ្ញាធរយោធាដែលមានសិទ្ធិផ្តល់រង្វាន់ដល់យោធិនទាំងឡាយ មានចែងដូចតារាងខាងក្រោម ៖

ប្រភេទនៃរង្វាន់	រង្វាន់ដែលអាចផ្តល់បាន		
	មេបញ្ជាការកងទ័ពទាំងបីប្រភេទ ជើងទឹក ជើងគោក ជើងអាកាស មេបញ្ជាការយោធព្យមីភាគ មេបញ្ជាការកងរាជអាវុធហត្ថ និងមេបញ្ជាការផ្ទាល់	អគ្គមេបញ្ជាការ	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ
គ្រឿងឥស្សរិយយស និងប្រកាសនិយម័ត្រ		X	X
ប័ណ្ណសរសើរ	X	X	X
លិខិតសរសើរ	X	X	X
រង្វាន់ជារបស់ ឬជាប្រាក់	X	X	X

មេបញ្ជាការផ្ទាល់គឺចាប់ពីថ្នាក់កងពលតូច និងថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែលឡើងទៅ ។

ជំពូកទី ៧

ទណ្ឌកម្ម ទី៧

មាត្រា ៤០.-

យោធិនដែលមានការខ្វះខាត និងការច្រើនប្រហែសក្នុងករណីយកិច្ច ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ និងទទួលទោសតាមច្បាប់ ។

ទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ ត្រូវចែងផ្សេងពីទោសល្មើសច្បាប់ ។ កំហុសមួយ អាចទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ ផង និងទោសតាមច្បាប់ផង ។

ក្រៅពីការព្រមាន ទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ ត្រូវចុះក្នុងសៀវភៅសិក្សាភារកិច្ចរបស់សាមីយោធិន ។

មាត្រា ៤១.-

ទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យមានដូចតទៅនេះ ៖

១-ចំពោះនាយទាហាន និងនាយទាហានរង

- ការព្រមាន
- ការស្តីបន្ទោស
- ការបន្ទោសដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ការផ្អាកមុខដំណែង

២-ចំពោះពលទាហាន

- ការព្រមាន
- ការជាប់បញ្ញត្តិ
- ការផ្អាកមុខដំណែង

មាត្រា ៤២.-

ការបន្ថយឋានន្តរស័ក្តិ ត្រូវធ្វើចំពោះយោធិនដែលមានកំហុសធ្ងន់ និង ប្រព្រឹត្តល្មើសបទបញ្ញត្តិ ច្រើនដង ។ ការបន្ថយឋានន្តរស័ក្តិនេះត្រូវវិនិច្ឆ័យ និងផ្តល់យោបល់ពីក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ ។

មាត្រា ៤៣.-

យោធិនដែលត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ មានសិទ្ធិតវ៉ាពន្យល់ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬដោយ លាយលក្ខណ៍អក្សរ ចំពោះមេបញ្ជាការឬអ្នកតំណាងដែលបានដាក់ទណ្ឌកម្មនោះ ។

ការដាក់ទណ្ឌកម្ម ត្រូវអនុវត្តទៅតាមអត្រាដាក់ទណ្ឌកម្ម ដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៤៤.-

យោធិនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិអំណាច និងករណីយកិច្ចចាប់ទោស និងស្នើសុំផ្ដន្ទាទោសដាក់វិន័យតាម កំរិតថ្នាក់ដល់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់បញ្ជា ដោយធ្វើសំណុំបែបបទ ធ្វើទៅលំដាប់ថ្នាក់ទទួលខុសត្រូវ ដូច ខាងក្រោមនេះ :

- មេបញ្ជាការកងឯកភាពផ្ទាល់
- មេបញ្ជាការយោធិភូមិភាគ
- មេបញ្ជាការកងទ័ពជើងគោក ជើងទឹក ជើងអាកាស
- អគ្គមេបញ្ជាការ នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ
- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ

តារាងកំរិតសិទ្ធិដាក់ទណ្ឌកម្មជាឧបសម្ព័ន្ធទី ២ នៃអនុក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៤៥.-

ការព្យួរទោសផ្នែករដ្ឋបាលអាចធ្វើទៅបានក្នុងករណីទណ្ឌកម្មស្រាល ។

មិនអនុញ្ញាតអោយព្យួរទោស ចំពោះយោធិន ដែលត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យ ច្រើនដងមក ហើយ ។

មាត្រា ៤៦.-

យោធិនដែលត្រូវដល់កំណត់ឈប់បំរើកងទ័ព ហើយដែលត្រូវជាប់ទណ្ឌកម្ម ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្ម នោះអោយគ្រប់កំណត់សិន ទើបអាចឈប់បំរើកងទ័ពបាន ។

មាត្រា ៤៧.-

កំហុសដែលអាចនឹងត្រូវប្តឹងទៅតុលាការមានជាអាទិ៍ :

- ១-កំហុសគេចពីកាតព្វកិច្ចយោធា
- ភាពរឹងរូសមិនគោរពបទបញ្ជា
- យោធិនរត់ចោលជួរ (នៅក្នុងស្រុក)

- យោធិនរត់ចោលជួរ (នៅក្រៅស្រុក)
- យោធិនរត់ចោលជួរដោយមានយកអាវុធទៅជាមួយ
- យោធិនរត់ចោលជួរ នៅចំពោះមុខខ្លាំង ឬចុះចូលខ្លាំង
- ការព្យួរព្យួរអោយទាហានរត់ចោលជួរ
- ការរួមគំនិតជាមួយអ្នករត់ចោលជួរ
- ការបំពានលើរូបរាងកាយដោយចេតនា

២-កំហុសដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយស និងករណីយកិច្ច

- ការចុះចាញ់ខ្លាំង
- អំពើក្បត់ជាតិ
- ការប៉ះពាល់ដល់កិច្ចការពារជាតិ
- អំពើប្លន់
- ការរួមគំនិតក្បត់ប្រឆាំង និងមេបញ្ជាការជាន់ខ្ពស់
- ការឡើងកាន់មុខដ៏ណែនដោយគ្មានការតែងតាំង
- ការព្យួរព្យួរនាំអោយប្រព្រឹត្តិផ្ទុយពីករណីយកិច្ច និងវិន័យយោធា
- ការការពាររថយន្តខុសច្បាប់ និងអំពើរត់ចោលផ្សេងៗ
- អំពើលួចលាក់ដូរ រត់ចោលគ្រឿងញៀន និងបិតកម្លាំងជាតិ (វត្ថុបុរាណ)
- ការជីវិតយកប្រាក់ពីអ្នកដទៃ ពីអាជីវករ
- ការចាប់ជីវិតមនុស្សឬយកប្រាក់
- ការបង្ខូចទឹកចិត្តខុសពីសីលធម៌
- ការបំផ្លាញធ្វើអោយបាត់បង់ ឬខូចខាតដោយចេតនា នូវសំភារៈការពារជាតិ
- ការគេចបំបាត់ សំភារៈ អាវុធ គ្រាប់រំសេវ រថយន្ត រថពាសដែក សំលៀកបំពាក់ និងសំភារៈផ្សេងៗទៀត
- ការបង្ខំលួចសំភារៈសឹក
- ការលួចទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ

- ការក្លែងបន្លំឯកសណ្ឋាន មេដាយ បដិវត្ត
- ការកេងប្រវ័ញ្ច ឬក្លែងបន្លំក្នុងកិច្ចការគណនេយ្យ
- ការក្លែងបន្លំនូវគ្រឿងឧបភោគបរិភោគ
- ការបន្លំលូចគ្រឿងបរិក្ខារ បរិក្ខារពេទ្យ និងសំភារៈផ្សេងៗទៀត
- ការលួចតំលើងឋានន្តរស័ក្តិ និងលួចបន្លំចំនួនទ័ព (ទ័ពខ្មោច)
- ការលួចបន្លំលក់អចលនវត្ថុ សម្បត្តិជាតិ (ដីធ្លី ជួរសម្បែង)
- ការធ្វើអោយរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តន៍ ជីកា សាលក្រម ឬសាលាដីកាសាលារបស់តុលាការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់
- និងបទល្មើសដទៃទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ជាធរមាន និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ។

៣-កំហុសដែលផ្ទុយនឹងវិន័យយោធា

- ការបះបោរ
- ការបះបោរប្រឆាំងនឹងកំលាំងយោធា និងភ្នាក់ងាររដ្ឋអំណាច
- ការមិនព្រមស្តាប់បង្គាប់ ឬបញ្ជា
- ការរំលោភបំពាននូវច្បាប់កំណែន
- ការបង្កបង្កើតដោយខុសច្បាប់នូវអំណាច ដើម្បីរំលោភទៅលើអ្វីមួយ
- ការប្រព្រឹត្តអំពើឃោរឃៅ ឬប្រមាថយ៉ាងខ្លាំងទៅលើយោធិនក្រោមឱវាទ
- ការប្រមាថជាទម្ងន់ ចំពោះទង់ជាតិ និងកងទ័ព
- ការរំលោភបំពានទៅលើយោធិន អ្នកដែលមានឋានន្តរស័ក្តិផ្ទាល់ (ជេរប្រមាថឬសំឡេងគំរាមកំហែង)
- ការប្រព្រឹត្តអំពើឃោរឃៅចំពោះអ្នកយាមកាម
- ការជេរប្រមាថចំពោះអ្នកយាមកាម
- ការប្រព្រឹត្តអំពើឃោរឃៅបំពាន ជេរប្រមាថដល់ភ្នាក់ងារមន្ត្រីរាជការ ។
- និងបទល្មើសដទៃទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ជាធរមាន និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ។

៤-កំហុសក្នុងការអនុវត្តន៍ខុសក្នុងខ្នាតរបស់ក្រសួង

- ការមិនគោរពតាមសេចក្តីបង្គាប់ជាទូទៅ ឬផ្ទាល់ចំពោះយោធិនត្របំរូប ដែលមានមុខងារនឹងត្រូវអនុវត្ត
- ការបោះបង់ចោលមូលដ្ឋានប្រយុទ្ធនៅចំពោះមុខខ្លាំង
- ការបោះបង់ចោលមូលដ្ឋាននៅពេលសន្តិភាព
- ការបោះបង់ចោលកន្លែងនៅពេលយាមកាម និងពេលដើរត្រួតពិនិត្យ
- ការបោះបង់ចោល កប៉ាល់ យន្តហោះ
- ការដេកនៅពេលយាមកាម ឬនៅពេលត្រួតពិនិត្យបណ្តាលអោយគ្រោះថ្នាក់ និងបាត់សន្តិសុខក្នុងបន្ទាយ ។

៥-កំហុសនិងការធ្វេសប្រហែសផ្ទាល់ខ្លួន

- ការបំផ្លាញធ្វើអោយបាត់បង់ ឬខូចខាតនូវអាគារធំៗ កប៉ាល់ យន្តហោះ រថពាសដែក សព្វាវុធយោធា និងគ្រឿងបំពាក់យោធាដោយមានការធ្វេសប្រហែស
- កំហុសក្នុងការផលិត ឬកែច្នៃប្រឌិតដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម នូវអាវុធគ្រាប់រំសេវគ្រឿងផ្ទុះផ្សេងៗ ។

៦-កំហុសផ្សេងៗទៀតមានជាអាទិ៍:

- ការអោយបញ្ឆោតដោយខុសច្បាប់
- ការប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត
- ការរៀបចំទុកដាក់ឯកសារមិនត្រឹមត្រូវ(ធ្វើអោយបាត់បង់ ឬធ្លាក់ដល់ដៃអ្នកដទៃ)
- ការធ្វើអោយប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើភាពថ្លៃថ្នូររបស់កងទ័ព
- ការធ្វេសប្រហែសដោយមិនយកចិត្តទុកដាក់ប្រុងប្រយ័ត្ន ក្នុងកិច្ចការដែលនាំអោយមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត និងខូចខាតសំភារៈយ៉ាងច្រើន។

មាត្រា ៤៨.២

អំពើល្មើសពាក់ព័ន្ធទៅនឹងច្បាប់ចរាចរដូចខាងក្រោមត្រូវទទួលទោសតាមវិន័យយោធាផង និងអាចត្រូវបញ្ជូនទៅតុលាការ

- ការបើកបរដោយស្រវឹងស្រា
- ការរត់គេចក្រោយពេលមានគ្រោះថ្នាក់
- ការប្រជែងរថយន្តដោយខុសច្បាប់
- ការមិនគោរពសិទ្ធិអ្នកបើកបរ ដែលគេមានសិទ្ធិជាង
- ការមិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរ
- ការបើកល្បឿនហួសកំណត់
- ការបត់ ឬត្រលប់ដោយគ្មានសញ្ញាសំគាល់
- ការមិនគោរពតាមការណែនាំនៃការតាមដាន
- ការមិនគោរពគំនួសចរាចរ ដែលកំណត់តាមផ្លូវ
- ការមិនគោរពសិទ្ធិអ្នកមានអាទិភាពមកពីខាងស្តាំ
- ការចតរថយន្តនៅជិតផ្លូវខ្វែង
- ការបើកភ្លើងហ្វា ដែលនាំអោយចាំងភ្នែកគេ
- ការឈប់រថយន្តនៅខាងឆ្វេងដៃ
- ការមិនព្រមងាកស្តាំ ដោយមានរថយន្តសុំប្រជែង
- ការងាកស្តាំរហ័សពេក ក្រោយពេលប្រជែងរថយន្តមុខរួច
- ព្រមទាំងបទល្មើស នឹងច្បាប់ចរាចរ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

ជំពូកទី ៨

អវសានយុត្តាធិការ

មាត្រា ៤៩.-

បទបញ្ជាទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងអនុក្រឹត្យនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៥០.-

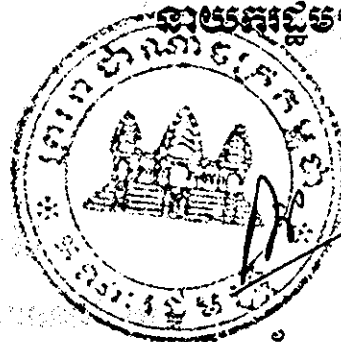
រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងការពារជាតិ អគ្គមេបញ្ជាការ នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។

មាត្រា ៥១.

អនុក្រឹត្យនេះចូលជាធរមាន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០២

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល

- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា

- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា

- ខុទ្ទកាល័យ សម្តេច នាយករដ្ឋមន្ត្រី

- ដូចមាត្រា ៥០

- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ